

життя населення, їх відповідність до європейських та світових стандартів.

Таким чином, в умовах військового стану в Україні вкрай важливим та актуальним завданням формування якісно нових відносин між реальною економікою та банками з державною участю. Підприємства реального сектору та банки з державною участю будують свої відносини та працюють на ринку з урахуванням взаємних комерційних інтересів. В таких умовах саме банки державного сектору є об'єктами критичної інфраструктури банківської системи України та виступають уповноваженими банками України, які потрібно залучити до кредитування реального сектору економіки в умовах особливого періоду. Тому особлива роль у підтриманні економіки та забезпеченні безпеки держави у воєнний та післявоєнний період належить банкам державного сектору, стале функціонування яких забезпечує стабільність всієї банківської системи.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність», No 2121-III від 07.12.2000 зі змінами і доповненнями. URL.Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL. Режим доступу: <https://www.mof.gov.ua/u>
3. Офіційний сайт Національного банку України URL.Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>
4. Прокопенко, Н., Мирончук, В., & Шепель, І. Принципи функціонування банківської системи в умовах війни. *Економіка та суспільство*, (41), 2022.
5. Сак, Т., Більо, І., Ткачук, Ю. Екологічно-економічні наслідки російсько-української війни. *Економіка та суспільство*, (38), 2022.

ЄСІНА Ольга

пані старший викладач,

Одеський національний економічний університет

Одеса, Україна

ЖЕПКО Катерина

здобувачка вищої освіти,

Одеський національний економічний університет

Одеса, Україна

ЦИФРОВА НЕРІВНІСТЬ ЯК ОДИН З БАР'ЄРІВ НА ШЛЯХУ СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Анотація. Розглянуто проблема цифрової нерівності в Україні як однієї з перешкод на шляху становлення цифрового населення держави. Охарактеризовано основні причини виникнення цифрового розриву в Україні. Визначено ефективні шляхи подолання проблеми. Підкреслено важливість подолання цифрової нерівності як основного етапу розвитку соціально-економічного становища України.

Ключові слова: цифрова нерівність, цифровий розрив, ІТ, цифрові технології, цифрове суспільство.

DIGITAL INEQUALITY AS ONE OF THE BARRIERS TO THE FORMATION OF A DIGITAL SOCIETY IN UKRAINE

Abstract. The problem of digital inequality in Ukraine is considered as one of the obstacles to the formation of the digital population of the state. The main causes of the digital divide in Ukraine are characterized. The most effective ways to overcome the problem have been determined. The importance of overcoming digital inequality as the main stage of the development of the socio-economic situation of Ukraine is emphasized.

Keywords: digital inequality, digital divide, IT, digital technologies, digital society.

Цифрові технології стали невід'ємною частиною життя кожного з нас. Тепер вони існують пліч-о-пліч з нами, допомагають нам, значно спрощуючи безліч функцій, які ми виконуємо щодня та без яких не можемо прожити. Проте, на жаль, деякі люди обмежені у використанні інформаційно-комунікаційних технологій, не зважаючи на те, що світ з кожним днем досягає свого піку у розвитку цифрових технологій. Спостерігається так званий цифровий розрив або цифрова нерівність, яка нині є одним із ключових бар'єрів, що обмежує певну сукупність можливостей людини як частини цифрової спільноти.

Явище цифрової нерівності в Україні спостерігається вже не перший рік. Так, зараз цей розрив дещо скорочується шляхом збільшення кількості інформаційно розвинутого населення внаслідок введення карантинних заходів під час пандемії COVID-19 у 2019-2021 роках, в ході чого багато людей були змушені перейти на дистанційний формат роботи та навчання. У 2021 році із близько 30 млн осіб населення країни 26 млн осіб вже користувалися соцмережами, а це близько 86,67% інформаційно обізнаного населення від загальної кількості громадян [1].

В першу чергу, основною перешкодою на шляху становлення цифрового суспільства в Україні є рівень освіти, який в різних частинах України може дуже відрізнятися. Особливо ця проблема стосовно навичок у використанні ІТ відчувається у сільських місцевостях, де більшу увагу приділяють простій рутинній праці (наприклад, ведення сільського господарства), на відміну від міст, де рівень розвитку цифрових технологій набагато вищий за рахунок того, що міста спеціалізуються на іншій, більш сучасній діяльності. Рівень освіти жителів міст набагато вищий від жителів маленьких містечок та сіл, відповідно люди з вищою освітою в рази частіше використовують увесь потенціал комп'ютера й Інтернету в повсякденному житті в порівнянні з людьми без вищої освіти [2, с. 239].

Рівень прибутку також відіграє помітну роль. Люди, що мають високий рівень доходу, мають значні переваги стосовно користування ресурсами Інтернету на відміну від людей з низькими доходами. Багаті люди можуть дозволити собі мати не один пристрій для виходу в Інтернет і для них це буде нормою. Люди з низьким доходом своєю чергою можуть навіть не дозволити собі мати хоча б один пристрій для користування цифровими технологіями та ресурсами Інтернету та вважатимуть це за розкіш. Також не дивним є той факт, що учні, які опановують цифрові навички в школах і використовують ІКТ, мають перевагу перед учнями, які не знайомились з цими технологіями в ранньому віці. Відповідно, останні втрачають можливість поліпшити своє економічне становище і повторюють цикл бідності. [2, с. 239].

Внаслідок вище перерахованих проблем виникає наступна: люди, які мають значні переваги у користуванні ІТ, мають більше інформаційних ресурсів, можуть використовувати свої вміння та можливості у власних інтересах, що часто може супроводжуватися негативним впливом на ту частку людей, яка не має таких переваг у користуванні цими технологіями.

Ті, що мають більший доступ до інформації, можуть маніпулювати свідомістю аутсайдерів, підлаштовуючи їх під себе. Також виникає такий вид злочинності як викрадення грошово-матеріальних цінностей, персональних даних, конфіденційної та комерційної інформації за допомогою комп'ютерної техніки та сучасних мережевих технологій [4]. Ця проблема підкріплюється необізнаністю деяких людей, про що ми вже згадали раніше. Із-за цієї проблеми можемо спостерігати розповсюдження корупції, що несе негативні наслідки на соціально-економічну структуру держави.

Ще одна важлива проблема цифрової нерівності в Україні яскраво виражається через низький рівень соціально-економічного становища у порівнянні з тими ж європейськими країнами та Америкою [2, с. 239]. Прикладом є введення мобільного інтернету 3G та 4G, який з'явився в нас набагато пізніше, ніж у високо розвинутих країнах.

Необхідність впровадження заходів стосовно подолання цифрової нерівності повинно бути першочерговим завданням на шляху до становлення держави як економічно розвинутої. Також має бути запроваджена ефективна політика щодо ліквідації корупції всередині країни, щоб забезпечити однакові можливості користувачів до доступу інформації в Інтернеті. Нагадаємо, що згідно з Законом України «Про інформацію» громадянам гарантовані право, відкритість, доступність та свобода обміну інформацією, достовірність і повнота інформації, свобода вираження поглядів і переконань, правомірність одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, а також захищеність особи від втручання в її особисте та сімейне життя [3]; відповідно, державна влада та всі громадяни України мають дотримуватися цього закону.

Не менш важливим завданням є врегулювання доходів населення та цін на ринку нових технологій, щоб забезпечити доступність людей до володіння різними приладами, що надають доступ до інформації та спілкування з іншими користувачами онлайн.

Також необхідно забезпечити сільське населення та населення маленьких містечок необхідним обладнанням, щоб мати більший доступ до інформаційної бази та зробити життя більш зручним (наприклад, облаштувати школи інтерактивними дошками, новими комп'ютерами, ввести електронні щоденники та розклад тощо).

Отже, подолання цифрового розриву в Україні має стати ключовою стратегією для перетворення інформаційно бідного населення на користувачів, які матимуть можливість вільно користуватися інформацією, соцмережами та онлайн-послугами, що значно полегшить їхнє життя в побуті.

Подолання корупції та кібератак на інтернет-користувачів, запровадження заходів стосовно нормалізації доходів населення та встановлення доступних цін на пристрої, що забезпечують вхід до мережі Інтернет, оснащення сільського населення і населення маленьких містечок необхідними пристроями з метою підвищення їхньої цифрової грамотності та надання більших можливостей у цифровому просторі – ці етапи мають виконуватися державою в першу чергу, щоб не лише створити умови для зростання цифрового суспільства в державі, а й вирішити безліч інших проблем соціально-економічного характеру.

Список використаних джерел:

1. Плюс 2 млн користувачів: чим українці займаються в інтернеті у 2021 році (інфографіка). URL: <https://focus.ua/uk/digital/491571-plyus-2-mln-koristuvachiv-chim-ukrajinci-zaumayutsya-v-interneti-u-2021-roci-infografika> (дата звернення: 07.03.2022 р.).
2. Довжук, І. Цифрова нерівність в інформаційному суспільстві. *Society. Document. Communication. Соціум. Документ. Комунікація*. 2022. №14. С. 233-252.
3. Закон України «Про інформацію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
4. Архипова Е. О. Інформаційна нерівність як соціальна проблема сьогодення. *Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства*: 2008. С. 335-339.

ЖАРИКОВА Анна,

здобувачка вищої освіти,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Київ, Україна

ЖАРИКОВА Олена,

канд. економ. наук, доцентка кафедри банківської справи та страхування

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Київ, Україна

ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ ДО 2025 РОКУ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РФ ТА СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Анотація. В даній статті розкрито та теоретично обґрунтовано стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року. Стратегія встановлює пріоритети та цілі розвитку фінансового сектору до 2025 року. Метою Стратегії є забезпечення подальшого реформування та розвитку фінансового сектору України відповідно до провідних міжнародних практик й імплементації заходів, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС й іншими міжнародними зобов'язаннями України. Вона посіла місце Комплексної програми розвитку фінансового сектору до 2020 року, яка визначала пріоритетні реформи регуляторів протягом попередніх п'яти років.

Ключові слова: стратегія, Національний банк України, фінансовий сектор, перспектива, розвиток.